

בחוג משפחתה בקיבוץ נחל-עוז —

הלן זיידמן עמדה במאבק הקיבוץ בימי מלחמה — אך הרבנים פוסלים אותה

קשים גרים כספחת

למפד"ל!

מה בלתי אפשרית: בנימין היה כהן — והלן גרושה.

מנסים להוציא את הנשמה

ני הקיבוצניקים לא התכוונו לומר על אושרם ועתידם בגלל חוקי הרבנות. היה זה בחודש מאי 1967 כשהלן, חברת משק הספר שעמד אז מול התקפות הפיזיות, פנתה ללוחם הידוע בכפייה הדתית, עורך-הדין יוסף בן-מנשה.

בן-מנשה פתח במאבק ממושך — שהגיע לשיא דרמטי השבוע, לאחר שלוש שנים. צעדו הראשון היה צנוע: בעצתו, פנתה הלן למשרד-הפנים באשקלון, ביקשה למחוק את הפריט זה שהביקרו לה שם.

משרד-הפנים לא נענה כמובן. פקידיו אינם שוטים, והם ידעו מה כוונתה של הלן. הם נקטו בטקטיקת התחמקות, שכללה אי-מתן תשובה למכתבים במשך חודשים ארוכים, מתן תשובות שלא לעניין, ואלף רי-אחד טריקים אחרים שנועדו להוציא את הנישמה ואת הרוח ממפרשיה של הלן. נסיונותיהם עלו בתוהו.

פעם גיור

ופעמיים נישואין

ב ינתיים לא יטבה הלן באפס מעשה. חודש לאחר מלחמת ששת הימים נישד או — היא ובנימין בנישואין אזרחיים שניערכו במכסיקו. נישואין אלו נרשמו בי-משרד-הפנים. בנישואין אלו נולד לזוג ילד. הילד נרשם במשרד-הפנים כיהודי — על פי הצהרת הוריו.

שלושה חודשים לאחר נישואיה, התגיירה הלן, יחד עם בתה רות (מנישואיה הקודמים) ובנה יהודה וכאן מקור הסערה שניגרמה עליי גיורה זה, שלוש שנים מאוחר יותר: שכן הלן לא התגיירה ברבנות האורתודוקסית, השלטת בארץ. היא התגיירה בפני בית-הדין הרפורמי, של הנהלה קהילה ליהדות מתקדמת בתל-אביב. לאחר מכן ערכו הלן ובנימין עוד נישואין, נוסף לנישואיהם האזרחיים — הפעם בפני הרב הרפורמי משה זגר.

מיד לאחר שהתגיירה, פנתה הלן בבקשה למשרד-הפנים להירשם כיהודיה, הציגה את תעודת הגיור שהוציא לה הרב זגר. היה

הלן שניין-זיידמן להסתפח לעם ישראל, ר מאחר שהיא הוכיחה את ידיעותיה בתורת ישראל ובדיני המסורת היהודית לשיעור רצוננו, ומאחר שקיימה את כל הדרישות לגיור בהתאם לדת ישראל — החלטנו על דעת בית-דין של שלושה רבנים לקבל את תה כגיורת-צדק ולהכריז עליה כעל יהודיה לכל דבר.

תגובתו המבישה של שר-המשפטים

סיבה שהמפד"ל סירבה לרשום את הלן זיידמן כיהודיה היתה פשוטה: לוא היתה עושה כן — היתה מכירה בכך בזכותם של רבנים רפורמיים לבצע פעולות דתיות אחרות בישראל — והיתה מאבדת בכך את שליטתה הבלעדית על עסקי הדת העומים בישראל, שהם מקור כוחה.

הכרה בגיור רפורמי בארץ מהווה איום ישיר — וממשי מאוד — על עצם קיומה של המפד"ל. משום כך היתה תגובתה כה חריפה, כאשר הודיע היועץ המשפטי ל-ממשלה כי אינו מתכוון להגן על שרי-הפנים בבג"צ שהגיש בן-מנשה, וכי לדעתו יש לרשום את הלן כיהודיה. בהתחשב בסכנה המרחפת עליה, לא היה איומה של המפד"ל לפוצץ את ממשלת-הליכוד מוגזם מדי. היה זה גם איום יעיל למדי, כפי שידעו הדתיים — וכפי שהוכח בתגובתו המבישה של שרי-המשפטים (ראה דו"ח לבוחר — פרשת הגיור הרפורמי).

מולם הרע היחיד של הדתיים הוא, שי-במצב-דורות הקודם הנוכחי, עקב המצב ה-בטחוני, אין הרוב החילוני מוכן לסבול בשתיקה כניעה נוספת לסחיטה הדתית. ראש-הממשלה, פוליטיקאית ממולחת, יודעת זאת היטב — והיא תהסס לא מעט להיכנע גם הפעם.

לכך הכניסו קיבוצניקית צנועה ועורר-דין לוחם את ממשלת גולדה והדתיים לי-מבין מבין. הדרך היחידה החוצה נראית להיות רק בכניעתו של אחד הצדדים: או כניעתה של גולדה לדתיים, או של הדתיים להלן זיידמן.

צד אחד, מכל מקום ודאי שאינו מתכוון להילן זיידמן עצמה. הלן זיידמן עצמה, למפד"ל, היתה השבוע גרה זו קשה כי-ספחת. לעם ישראל, היתה היא ברכה משמיימת.

העותרת: הלן זיידמן סקבוץ נחל עוז, ת.ז. 1207476
 ע"י ב"כ עו"ד יוסף בן מנשה
 מסדרות רוסטילר 31, תל-אביב
 אשר כתבתו לחסירת סכסכים משפטיים בירושלים
 היא אצל עו"ד אהרן אסא רח"י 36, ירושלים.

- נ ג -

המטיב: טר הפנים, מסדר הפנים ירושלים.

בשם למנו צו על הגא

בג"צ 67/70
 הפנים לבוא ולנמק מדוע שלא ירשום את הגיורת הרפורמית הלן זיידמן כיהודיה לכל דבר. מיטמך צנוע זה העלה את חמת המפד"ל ואיים השבוע לפוצץ את ממשלת הליכוד.

הימים, וקשרה את גורלה לגורל האומה היושבת במדינתה ישראל.

"החלטנו

"שהיא יהודיה"

ע ובה זו לא הרשימה את המפד"ל, שבשליטתה נמצאים משרד-הפנים והר-בנות. העובדה שמישהו קושר את גורלו בעם ישראל איננה סיבה מספקת לצרפו לעם הנבחר.

היתה עובדה נוספת שלא הרשימה כלל את שליטי הדת בארץ: העובדה כי שלושה רבנים בישראל כבר החליטו שהלן היא יהודיה כשרה.

היו אלו שלושת הרבנים הרפורמיים של הקהילה ליהדות מתקדמת, הרב משה זגר, הרב טוביה בן-חורין, והרב בצלאל וסלר. כתבו השלושה:

"מאחר שאנו משוכנעים ברצונה הכן של

זה באוקטובר 1967. עדיין היו בני הוגג זיידמן אופטימיים.

"קשרה את גורלה

"עם ישראל"

מ שררי-הפנים לא טרח כלל לענות לבקשתה. במשך שנה שלמה הפציץ עורך-דינה, בן-מנשה, את המשרד בתביעות לחשובה. רק לאחר שפנה למבקר-המדינה וכה לקבל תשובה.

לא היתה זו כמובן תשובה חיובית. היה זה המשך שרשרת ההתחמקויות.

בן-מנשה לא ויתר. לבסוף הגיעה שעתו: לאחר שלוש שנות ציפיה, פנה לפני שבוע לבית הדין הגבוה לצדק, בבקשה לחייב את משרד-הפנים לרשום את הלן כיהודיה.

כתב בן-מנשה, בין השאר, בבקשתו: "העותרת (הלן) מתגוררת בקיבוץ מאז היותו קיבוץ-ספר, השתתפה במלחמת ששת-